

A Fővárosi Ítéltábla dr. ügyvéd (fél címe 6) által képviselt Termelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság (.) felperesnek, a dr. ügyvéd (.) által képviselt I.rendű alperes neve (.) I. rendű, a személyesen eljáró III.rendű alperes neve () III. rendű, a Kurátor 1035 Budapest, Kórház utca 19. I/ (.; ügyintéző: Ügyvédi Iroda,., ügyvéd) által képviselt Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság „felszámolás alatt” (.) IV. rendű, a (ügyintéző: ügyvéd) által képviselt V.rendű alperes neve (.) V. rendű és VI.rendű alperes neve () VI. rendű alperesek ellen vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. szeptember 5. napján meghozott 34.G.41.093/2017/41. számú ítélete ellen a felperes 43., az V. rendű alperes 45. és 47., valamint a IV. rendű alperes 48. sorszámu fellebbezése folytán a 2019. április 24-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részében részben és akként változtatja meg, hogy mellőzi a IV. és V. rendű alperesek felelősségének a megállapítását, mely szerint ügyvezetői feladataikat nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján látták el, melynek következtében előidézték az adósi társaság vagyonának 67.493.656 (hatvanhétmillió-négyszázkilencvenháromezer-hatszázötvenhat) forint összegű csökkenését.

Mellőzi továbbá a IV. és V. rendű alperesek felperes javára elsőfokú perköltség megfizetésére történő egyetemleges kötelezését, valamint a IV. és V. rendű alperesek 67.493.656 (hatvanhétmillió-négyszázkilencvenháromezer-hatszázötvenhat) forint összegű vagyoni biztosíték nyújtására kötelezését is.

Az I. és III. rendű alperest egyetemlegesen kötelezi a 67.493.656 (hatvanhétmillió-négyszázkilencvenháromezer-hatszázötvenhat)forint vagyoni biztosíték 15 napon belüli letétbe helyezésére.

A VI. rendű alperes kezesi felelősségét a 67.493.656 (hatvanhétmillió-négyszázkilencvenháromezer-hatszázötvenhat) forint vagyoni biztosíték teljesítéséért az I. és III. rendű alperestől való behajthatatlanság esetére állapítja meg.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

Kötelezi felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - 96.000 (kilencvenhatezer) forint másodfokú eljárási illetéket.

Kötelezi felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg IV. és V. rendű alpereseknek egyenként 350.000

(háromszázötvenezer) forint együttes első- és másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint I. rendű alperes 2009. szeptember 28. napjától 2011. április 19. napjáig, III. rendű alperes pedig 2011. április 19. napjától 2011. június 7. napjáig volt a F Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság önálló képviseleti joggal felruházott vezető tisztségviselője. Az adós 2011. június 7. napja és 2011. november 11. napja közötti időtartamban végelszámolás alatt állt, végelszámolója a IV. rendű alperesi gazdasági társaság volt, melynek törvényes képviselője V. rendű alperes. VI. rendű alperes az adós tagja, akinek tagsági jogviszonya 2011. júniusi hatállyal azzal az adattal került a cégjegyzékbe bejegyzésre, hogy szavazati jogának mértéke az 50%-ot meghaladja. A felperes 2010. december 17-én előterjesztett kérelmére rendelte el a felszámolást lefolytató bíróság 2011. november 11-i kezdő időponttal az adós felszámolási eljárását.

A 2011. február 22-i taggyűlési határozattal elfogadott 2010. évi beszámoló adatai szerint az adós vagyonában 2010. december 31-i fordulónappal 14.316.000 forint befektetett eszköz, 893.829.000 forint forgóeszköz tartozott, mellyel szemben 896.200.000 forint rövidelejáratú kötelezettség állt. III. rendű alperes az adós vezető tisztségviselőjeként 2011. május 21. napján feljegyzést készített, melyet az adós tagjainak is megküldött. A feljegyzés szerint az éves beszámoló az adós valós gazdálkodását nem tükrözte. A 2010. évben feltüntetett nyereséggel szemben az adós veszteséget termelt, a 896.200.000 forint szállítói tartozással szemben kimutatott 575.473.000 forint követelés 200.000.000 forint értékben fiktív, a faktorcég által kifizetett összeg miatt a tartozás tovább növekedett. A III. rendű alperes által megállapítottak szerint az adós pénzeszközeiből 150-200.000.000 forint elvonása került, 200-300.000.000 forint veszteség a felelőtlen gazdálkodásból eredt. Az adóssal szemben 2011. április 21. és 2011. május 30. napján elrendelt végrehajtási eljárások a cégjegyzékbe bejegyzésre kerültek.

A felperes az adóssal szembeni hitelezői igényét a végelszámolási és a felszámolási eljárásban is bejelentette. A felperes felszámolási eljárásában bejelentett hitelezői igényét a felszámoló 4.423.123 forint összegben „f” kategóriás követelésként vette nyilvántartásba.

Az elsőfokú bíróság a 2016. április 28. napján kelt 34.G.40.811/2016/9. számú ítéletével megállapította, hogy az eljárás 2016. január 29. napján félbeszakadt. A végzés indokolása szerint a II. rendű alperes 2016. január 29. napján elhalálozott. Erre figyelemmel a 8-I. sorszámú végzésével II. rendű alperes vonatkozásában a pert megszüntette.

Az ítéltő tábla a 2013. november 7. napján kelt 14.Gf.40.044/2013/14. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A végzés indokolásából kitűnően az elsőfokú bíróságnak érdemben - a rendelkezésére álló bizonyítékok értékelésével és egybevetésével - kell vizsgálnia az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét.

A felperes keresetében az I., a III., a IV. és V. rendű alperesek egyetemleges felelősségének megállapítását kérte, mert az volt az álláspontja, hogy alperesek a F Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, melynek következtében az adós társaság vagyona - a 2017. október 9-i előkészítő iratában foglaltak szerint 908.145.000 forint összeggel - csökkent. A felperes kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az I., III., IV., V. rendű alperest 67.493.656 forint összegű vagyoni biztosíték nyújtására azzal, hogy a vagyoni biztosíték behajthatatlansága esetén a VI. rendű alperes kezesként felel. Keresetét azzal indokolta, hogy alperesek az adós gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben. Az alperesek nem mutatták be, hogy miként alakult az adós cég vagyoni helyzete a mérleg fordulónapján, illetve a vezető tisztségviselői jogviszonyok kezdetén, annak időtartama alatt, majd a vezető tisztségviselői jogviszonyuk megszűnésekor. III. rendű alperes nem teljesítette a Ctv. 98. § (3) bekezdésében foglaltakat, IV., V. rendű alperes nem teljesítette a Ctv. 103. § (1), valamint 107. § (1) bekezdésében, továbbá a Ctv. 108. § (1) bekezdés, valamint a Cstv. 31. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségét. Nem tettek eleget továbbá az éves záróeltár, éves beszámoló, az eredmény felosztása után a zárómérleg és adóbevallás készítési kötelezettségüknek. Felperes a III. rendű alperes vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésére, a IV., V. rendű alperes vonatkozásában a Ctv. 98. § (3) bekezdésére, a Cstv. 31. § (1) bekezdésére hivatkozott, mely szerint a IV., V. rendű alperes a beszámoló készítési és egyéb kötelezettségének nem tett eleget. A keresetben foglaltak szerint a IV. és V. rendű alperes vonatkozásában a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A felperes az I. rendű alperes felelősségének megállapíthatósága körében azt hangsúlyozta, hogy I. rendű alperes az adós gazdasági társaság felszámolásának kezdő időpontját megelőző három évben vezető tisztségviselő volt, ennek ellenére semmiféle intézkedést nem tett a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Az alperesek egyetemleges felelősségének megállapíthatóságát érintően azt hangsúlyozta, hogy az alperesek gondatlan, az adós cég ügyeivel szemben passzív magatartást tanúsítottak. Nem szolgáltatott bizonyítékot a beszámoló készítési, irat- és vagyonátadási kötelezettségeik teljesítésének igazolására. Az adós tagjai (AE Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság és VI. rendű alperes) 2011. június 7. napján vagyon és iratok, illetve az adós vagyoni helyzetére vonatkozó ismeretek hiányában döntöttek a végelszámolási eljárás megindításáról. V. rendű alperesnek az üzletrész-átruházási ügyletben, illetve a végelszámolásról való döntésben meghatározó szerepe volt. V. rendű alperesnek az AE Kft.-ben jelentős irányítást biztosító befolyása volt, ezért mint árnyékvezető a többi alperessel egyetemlegesen felel. A közzétett beszámoló adatai szerint a vagyoncsökkenés mértéke 908.145.000 forint.

Az adós gazdasági társasággal szemben folyamatban lévő felszámolási eljárásban tíz hitelező jelentett be hitelezői igényt összesen 67.493.656 forint összegben. A VI. rendű alperes vonatkozásában felperes azt hangsúlyozta, hogy VI. rendű alperes nem tett semmilyen intézkedést a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében, olyan információk hiányára hivatkozott védekezésében, mely iratokkal, adatokkal rendelkeznie kellett az üzletrész vásárlásakor, illetve amikor döntött az adós gazdasági társaság végelszámolásáról. A VI. rendű alperesnek mint az adós társaság tulajdonosának törvényi kezesi felelőssége áll fenn, mivel az adós társaságban 60%-os mértékű tulajdoni részesedése volt. Kezesként felel ezért a hitelezők követeléseinek kielégítése céljából nyújtandó vagyoni biztosíték teljesítéséért.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

I. rendű alperes ügygondnok útján kérte munkadíjának a megállapítását. Azzal érvelt, hogy a felperesi tartozást az ügyvezetői tisztsége alatt nem vitatta, annak teljesítésére fizetési haladékot kért, továbbá, hogy a tagsági jogviszonyának a megszűnésekor az adós még vagyonnal rendelkezett.

III. rendű alperes arra hivatkozva vitatta a felelősségét, hogy rövid ideig volt az adós vezető tisztségviselője. Ügyvezetői feladatának lényege az adós társaság átvilágítása és új stratégia kidolgozása volt. A tisztségviselői feladatok elvállalását követően vált ismertté számára, hogy az adós éves beszámolója nem felel meg a valós pénzügyi helyzetnek. Ezek az információk korábban számára nem voltak ismertek. Állította, hogy a gazdasági döntések meghozatalában nem vett részt, az operatív vezetésben való részvétele kizárólag arra korlátozódott, hogy a 2011. május 21. napján a II. rendű alperessel együtt készített feljegyzés szerint a társaságnál tapasztalt visszaélések miatt feljelentést tett.

IV. rendű alperes védekezésében azt hangsúlyozta, hogy végelszámolóként járt el, az adós gazdasági társaság korábbi ügyvezetőjétől iratokat nem kapott, számára nem volt ismert az adós gazdasági társaság 2011. június 7-i vagyonállapota. Végelszámolóként nem volt abban a helyzetben, hogy megállapítást tegyen a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállására, vagy annak hiányára. Az iratátadási kötelezettségét azt követően tudta teljesíteni a felszámoló felé, hogy az adóhatóság ellenőrzése lezárult. Az adós nyilvántartásában szereplő, jelentős értékű gépkocsik nem álltak rendelkezésre, azokat a pénzügyi intézetek törlesztés hiányában visszavették.

Az V. rendű alperes mint a IV. rendű alperes törvényes képviselője ellenkérelmében állította, hogy a korábbi ügyvezető lemondásakor, illetve az V. rendű alperes végelszámoló megbízatásának kezdetekor nem készült sem mérleg, sem beszámoló. V. rendű alperes csak a végelszámoló tisztség elfogadását követően került abba a helyzetbe, hogy betekintsen a társaság könyvelési irataiba, szerződéseibe. III. rendű alperestől a végelszámoló nem kapta meg a tisztség átvételének időpontjára mint fordulónapra elkészítendő, mérleghez szükséges iratanyagot és zárómérleget. A felszámolót szóban tájékoztatta a felszámolás előkészítéséről, közölte vele annak indokát is, hogy a társaság iratanyagának teljes terjedelmében történő átadására miért nincs lehetősége.

VI. rendű alperes ellenkérelmében azzal érvelt, hogy a végelszámolás megindítását követően olyan lényeges gazdasági esemény nem történt, amely oksági kapcsolatban állna a társaság fizetéseképtelen helyzetének kialakulásával. Állítása szerint az adós gazdasági társaságban kizárólag tőkebefektetőként vett részt.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta. Ítéletében megállapította, hogy az I., III., IV., V. rendű alperes a Kereskedelmi Korlátolt Felelősségű Társaság ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, melynek következtében az adós társaság vagyona 67.493.656 forint összeggel csökkent. Kötelezte I., III., IV., V. rendű alperest, hogy 15 napon belül helyezzen letétbe a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalánál vagyoni biztosíték címén 67.493.656 forint összeget. Megállapította továbbá, hogy VI. rendű alperes a 67.493.656 forint összegű pénzügyi biztosíték teljesítéséért az I., III., IV., V. rendű alperestől való behajthatatlanság esetén kezesként felel. Egyetemlegesen kötelezte alpereseket a felperes javára 1.022.200 forint perköltség megfizetésére. Dr. ügyvéd ügygondnoki díját 100.000 forintban állapította meg. Felhívta a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalát, hogy az El.01118/2017. szám alatt ügygondnoki díj címén kezelt 100.000 forint összegből utaljon ki 100.000 forintot dr. ügyvéd részére. Valamint, hogy a szakértői díj címén kezelt 9.500 forintot utalja ki a B Kft. részére.

Ítélete indokolásában idézte a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (3)

bekezdésében foglaltakat, utalva arra, hogy e jogszabályi rendelkezés továbbfejlesztette a vezető tisztségviselőkre vonatkozó korábbi felelősségi szabályokat. A korlátozott felelősség speciális áttörésével a jogszerűtlen gazdálkodásért való felelősség intézményét vezette be annak érdekében, hogy a társaság vezetését a csődközelben visszatartsa a hitelezői érdekeket sértő magatartásoktól. Kifejtette, a hitelezővédelmi tényállás a felelősen gazdálkodó üzletembertől elvárható követelményként azt jelöli ki, hogy a társaságot a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben úgy működtesse, hogy a hitelezők követeléseinek megtérülését ne veszélyeztesse, a meglévő aktív vagyoni csökkenését megakadályozza. Ebben az esetben az ügyvezetőnek, ha nem kezdeményezi a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást, minden igyekezetével arra kell törekednie, hogy a hitelezők a követelésükhöz hozzájussanak. Idézte a Gt. szerint hivatkozott külön törvényt, a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt (Cstv.) 33/A. § (1), (2), és (3) bekezdésében foglaltakat, hangsúlyozva, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet objektív feltétele, hogy a társaság tartozásait likvid vagyoni hiányában nem képes kiegyenlíteni, és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerezhet. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet szubjektív feltétele, a vezető tisztségviselőnek gondos eljárása esetén tudnia kell arról, hogy a cég a tartozásait nem képes kifizetni. E körben gondatlan eljárásra vagy szakértelem hiányára nem hivatkozhat. Utalt az elsőfokú eljárásban kirendelt K. L. igazságügyi szakértő véleményében foglaltakra az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete időpontjának meghatározását érintően. Kifejtette, I. rendű alperes 2009. szeptember 28-tól 2011. április 19. napjáig volt az adós gazdasági társaság vezető tisztségviselője. Az adós a tartozását nem vitatta, annak teljesítésére fizetési haladékot kért. Hangsúlyozta, a fenyegető fizetéseképtelenség bekövetkeztekor a vezető tisztségviselőnek a hitelezői érdekeket szolgálva kell gazdálkodnia. E kötelező gazdálkodási elv addig áll fenn, amíg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Ezt követően a társaság vezetésének már nem az egyes hitelezők, hanem a hitelezők összességének érdekét szem előtt tartva kell eljárnia. A vezető tisztségviselő felelősségének megállapításához az vezethet, ha a vezető a gazdasági társaság helyzetét, valamint a piaci környezetet teljes egészében tévesen felmérve, előre láthatóan és kirívóan észszerűtlen kockázatot vállal. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes személyes meghallgatása során előadottakat idézve rögzítette, I. rendű alperes már olyan mértékben nem volt közreműködője a társaság működésének, hogy annak 2010. december 31-i vagyoni állapotával sem volt tisztában. A Fővárosi Ítéletábra - az elsőfokú bíróság ezt megelőzően hozott ítéletét hatályon kívül helyező - végzésének iránymutatására utalva kifejtette, hogy a könyvvizsgálói záradékkal ellátott 2010. évi beszámoló adataival szemben a mérlegadatok helyességét, valóságnak megfelelő voltát vitató alperesekre hárul a mérlegben feltüntetett adatoktól ellenkező tények bizonyításának a kötelezettsége. Mivel I. rendű alperes a 2010. évi mérlegadatok nem ismerte, ezért a beszámoló adatainak helyességét sem tudta vitatni. Az ismeretek hiányában azt sem tudta felmérni, hogy a társaság pénzeszközei alkalmasak-e a fennálló követelések kielégítésére. Mindezek ellenére I. rendű alperes a vezető tisztségviselőtől elvárható intézkedéseket nem tette meg, ezért nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el.

A III. rendű alperes felelősségének megállapíthatósága körében - a III. rendű alperes védekezésével szemben, mely szerint az ügyvezetői tisztséget kizárólag szívésségből vállalta el - azt hangsúlyozta, hogy a társasági törvény nem ismeri a névleges ügyvezető fogalmát, ezért az az ügyvezető is felelősséggel tartozik a hitelezőket ért károkért, aki a gazdálkodó szervezet életében aktívan nem vesz részt. Miután III. rendű alperes a II. rendű alperessel együttesen 2011. május 26. napján feljelentést tett amiatt, hogy az adós 2010. évi beszámolójában szereplő tételek valótlannak tartalmú alaphozonylaton alapulnak, ezért már III. rendű alperesnek legkésőbb a feljelentés megtételekor látnia kellett, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. Az elsőfokú bíróság rögzítette, a lefolytatott bizonyítási eljárás során nem merült fel adat arra nézve, hogy amikor III. rendű alperes szembesült az adós helyzetével, akkor a hitelezői

veszteségek elkerülése érdekében kezdeményezte volna a csődeljárást, illetve a felszámolási eljárást a hitelezői érdekek elsődlegessége figyelembevételével.

A IV. és V. rendű alperes felelősségének vizsgálata során az elsőfokú bíróság mindenekelőtt megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék 2012. november 13. napján meghozott 4.Fpk.01-2011-007561/18. számú végzésével a Kereskedelmi Kft. felszámolási eljárását egyszerűsített módon befejezte és az adósságot megszüntetnek nyilvánította. A végzésből kitűnően a felszámoló már 2012. augusztus 31. napján kérte a felszámolási eljárás egyszerűsített módon történő befejezését, iratok és vagyonhiány okán. Ebben előadta, hogy az adós korábbi cégjegyzésre jogosult képviselője a Cstv. 31. §-a szerint előírt kötelezettségeinek a végelszámolási eljárás során nem tett eleget. Idézte a Cstv. 31. § (1) bekezdés a), b), c) és d) pontjában foglaltakat, valamint a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére utalva rögzítette, hogy a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorol. Kiemelte, hogy az adóssal szemben dr. Ö. É. közjegyző előtt 2011. április 29. napján és a dr. G. É. közjegyző előtt 2011. június 1. napján lettek bejegyezve végrehajtási eljárások a cégnyilvántartásba. Az V. rendű alperes személyes meghallgatása során előadottakból azt a következtetést vont le, hogy V. rendű alperesnek tudomással kellett bírnia arról, hogy az adós a cégjegyzékbe bejegyzett végrehajtási eljárások miatt is fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. V. rendű alperes 2011. június 7. napjától volt az adós gazdasági társaság végelszámolójának (IV. rendű alperesnek) a törvényes képviselője, aki az adóssal szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárások ellenére az alperesekkel közösen határozott a társaság végelszámolásáról. Az adós felszámolását nem az V. rendű alperes, hanem a S H Kereskedelmi Zrt. hitelező kezdeményezte.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az adós gazdasági társaságban az A E Technika Kereskedelmi és Szolgáltató Társaság 2011. június 7. napján szerzett üzletrészt. E társaság cégkivonatának 1/1. pontja szerint V. rendű alperes neve a társaságban jelentős mértékű irányítást biztosító befolyással rendelkezik. A Kft. „v.a.” társaság adatainak változását tartalmazó cégkivonat szerint a végelszámoló V. rendű alperes neve, aki nem azonos az A E Technika Szolgáltató Kft. tagjával. V. rendű alperes előadásából megállapítható volt, hogy az A E Technika Szolgáltató Kft. ügyvezetője az V. rendű alperes fia. A Ptk. 685. § b) pontja alapján V. rendű alperes és az A E Technika Szolgáltató Kft. ügyvezetője közeli hozzátartozók. Idézte a Ptk. 685/B. § (1) bekezdésében foglaltakat, annak a) és b) pontját, valamint (2) bekezdését. Megállapította, hogy az adós gazdasági társaságban az A E Technika Szolgáltató Kft. ugyan kisebbségi tulajdonos volt, azonban az V. rendű alperes a perben nem álló V. rendű alperes neve közeli hozzátartozójának az A E Technika Szolgáltató Kft.-ben fennálló tagsági jogviszonyán keresztül közvetett befolyása volt az adós gazdálkodó szervezet döntéseinek a meghozatalára. V. rendű alperesnek pedig tudnia kellett, hogy az adós nem lesz képes a tartozásait teljesíteni. Ezért arra kellett volna törekednie, hogy az adós hitelezői a követelésükhöz hozzájussanak. Utalt arra is az elsőfokú bíróság, önmagában az a körülmény, mely szerint V. rendű alperes átadta a Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak a társaság iratait, még nem zárta el attól, hogy azokról másolatot készítsen, és felmérje az adós társaság vagyoni viszonyait.

A VI. rendű alperes kezesi felelősségének megállapíthatósága kérdéskörében vizsgálódva az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy 2011. június 7. napjától az A E Technika Kereskedelmi és Szolgáltató Társaság és a VI. rendű alperes vált az adós gazdasági társaság tagjává. Idézte a Ptk. 685/B. § (1) bekezdésében írtakat, és rögzítette, hogy VI. rendű alperes az adós gazdasági társaságban 60%-os tulajdonrészt szerzett, ezért kezesként felel a hitelezői követelések kielégítése céljából nyújtandó vagyoni biztosíték teljesítéséért. Nem találta alaposnak az V. és VI. rendű alperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét, amely arra irányult, hogy az I. rendű alperessel folyó

büntetőeljárás befejezéséig függessze fel a jelen eljárást. E kérelem elbírálásánál irányadó jogszabályi rendelkezések [Pp. 4. § (1), 152. § (1)] felhívását követően rögzítette, a perben nem merült fel olyan kérdés, amely indokoltá tette volna a folyamatban lévő büntetőeljárásra alapítottnak a per tárgyalásának felfüggesztését. Utalt rá, hogy az V., VI. rendű alperesnek az adós könyvelését végző személy meghallgatására irányuló tanú kihallgatási indítványát is elutasította, mivel úgy ítélte meg, hogy a tanú meghallgatása az iratok megléte miatt irreleváns. Ezzel összefüggésben azt is hangsúlyozta, hogy a vezető tisztségviselők kötelezettsége a jogviszonyuk kezdetekor az iratok átvétele, megtekintése, majd ezen adatok ismeretében a beszámoló közzététele. Nem találta alaposnak az V. és VI. rendű alperesek T T felszámolóbiztos tanúkenti kihallgatására tett bizonyítási indítványát sem. E körben idézte a felszámoló 2012. február 1. napján felvett, jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatát, mely szerint az adós társaság volt végelszámolója a felszámolóval nem vette fel a kapcsolatot, a felszámoló írásbeli megkeresésére nem válaszolt. A felszámolónak nem állt rendelkezésére adat az adós cég vagyonáról, illetve a könyvelési dokumentumainak hollétéről. E nyilatkozat miatt, valamint a Fővárosi Törvényszék Felszámolási Csoportjának a 4.Fpk.01-2011-007561/18. szám alatti végzésében foglaltakra figyelemmel sem találta alaposnak az V. és VI. rendű alperesek bizonyítási indítványát. Kiemelte, hogy a IV. rendű alperes képviselőjében eljáró V. rendű alperesnek a Cstv. 31. § (1) bekezdésében foglaltak szerinti eljárást követve, nem pedig szóban kellett tájékoztatást adnia a felszámolónak.

Az elsőfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (2) bekezdésére alapítva kötelezte I., III., IV., V. rendű alperest vagyoni biztosíték nyújtására, melynek kielégítéséért a VI. rendű alperes kezési felelősségét is megállapította.

Kötelezte továbbá alpereseket egyetemlegesen a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján az eljárással felmerült, ügyvédi munkadíjból, ügygondnoki díjból, eljárási illetékekből és szakértői díjból álló elsőfokú perköltség megfizetésére.

Az ítélet ellen a felperes, valamint a IV. és V. rendű alperes jelentett be fellebbezést.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy az elsőfokú ítélet rendelkező részének első bekezdésében az adós társaság vagyonsökkenésének mértékét a bíróság 908.145.000 forint összegben állapítsa meg. Továbbá az elsőfokú ítélet rendelkező részének második bekezdésében az I., III., IV. és V. rendű alpereseket egyetemlegesen ugyanezen összegben kötelezze a vagyoni biztosíték letétbe helyezésére. Kérte továbbá alperesek kötelezését a másodfokú eljárásban felmerülő perköltség egyetemleges megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján. A 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja szerinti, a felperes és ügyvédje között létrejött megbízási szerződésben kikötött ügyvédi munkadíj, alkalmanként 20.000 forint + áfa ügyvédi munkadíj megfizetésére kérte az alperesek egyetemleges kötelezését.

Előadta, hogy a keresetében a vagyonsökkenés mértékét 100%-ban jelölte meg, amely a közhiteles állami nyilvántartásban közzétett beszámoló szerint 908.145.000 forint. A felperesi tényállítás bizonyításul hivatkozott a Fővárosi Törvényszék 4.Fpk.01-2011-007561/18. számú végzésére, melynek rendelkező részében megállapításra került az adósi vagyon hiánya. Úgy vélte, mivel felperes keresetét az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta, ezért a vagyoni biztosíték összege az elsőfokú bíróság által megállapított 67.493.656 forint helyett a tényleges vagyonsökkenés mértékének, azaz 908.145.000 forint összegnek szükséges szerepelnie az elsőfokú ítélet rendelkező részének első bekezdésében. Kifejtette, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük egyetemleges. A felperes keresetét az elsőfokú bíróság megalapozottnak találta, ezért valamennyi vezető tisztségviselővel, alperessel szemben megállapította azt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint. Ezért az ügyben alkalmazandó törvényi rendelkezés szerinti egyetemlegesen szót tartalmazni kell az ítélet rendelkező része második bekezdésének.

IV. rendű alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását kérte, másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányult, a felperes perköltségben marasztalása mellett.

Az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú ítélet alapvető hiányosságban szenved. Idézte a Cstv. 33. § (4) bekezdésében foglaltakat, kifejtve, az elsőfokú ítélet rögzíti, hogy az adós társaság megszűnt, ennek ellenére nem rendelkezik a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerint a letétbe helyezendő összeg felosztásáról. Kifejtette, hogy az ítéleti marasztalás összege is törvénysértő és azzal is érvelt, hogy a saját, bejelentett és nyilvántartásba vett követelésén túlmenően a felperes nem jogosult további követeléseket érvényesíteni. Sérelmezte továbbá, hogy az ítélet olyan követelés tekintetében fogalmaz meg marasztalást az alperesek vonatkozásában, amely követelések érvényesítésére a felperes nem volt jogosult.

IV. rendű alperes álláspontja szerint továbbá vele szemben a kereseti kérelemben foglalt követelés jogvesztés folytán nem érvényesíthető. IV. rendű alperes ugyanis 2016. augusztus 5. napja óta felszámolási eljárás alatt áll. Felperes nem jelentkezett be a IV. rendű alperes felszámolási eljárásába hitelezőként, márpedig az egységes ítélkezési gyakorlat szerint a felperesnek be kellett volna jelentenie a IV. rendű alperes felszámolási eljárásában a peresített követelését is. A Cstv. 38. § (2) bekezdésére utalva azt hangsúlyozta, hogy a pénzkövetelés érvényesítése céljából a felszámolás kezdő időpontja előtt indított eljárás a hitelezőt nem mentesíti a 28. § (2) bekezdésének f) pontjában és a 46. § (7) bekezdésében foglalt kötelezettség teljesítése alól. Idézte a Cstv. 37. §-ának (1)-(2) és (3) bekezdésében foglaltakat, hangsúlyozva, hogy felperes elmulasztotta a Cstv. 38. § (2) bekezdésének rendelkezései alapján bejelenteni a peresített követelését a IV. rendű alperessel szemben, aminek eredményeképpen a IV. rendű alperessel szemben érvényesíteni szándékozott követelése a Cstv. 37. § (3) bekezdésének rendelkezései alapján jogvesztés folytán érvényesíthetatlenné vált.

Sérelmezte továbbá, az elsőfokú bíróság ítéletéből nem állapítható meg, hogy V. rendű alperes V. rendű alperes neve árnyékvezetőként felel, mert ő irányította a társaságot, vagy az alperesek - egyetemlegesen -, mert a kettő logikailag kizárja egymást. Kérdés az is, hogy miként perelhető egyszerre a IV. rendű végelszámoló társaság és annak képviselője, az V. rendű alperes, mivel a Kft. „f.a.” vezető tisztségviselője nem V. rendű alperes, mint magánszemély, hanem a IV. rendű alperesi társaság volt. Az elsőfokú ítélet e vonatkozásban hiányosan tárta fel a tényállást, nem vizsgálta a végelszámoló személyével kapcsolatos kérdéseket részletesen. Az elsőfokú ítéletben nem esik szó a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV. 3.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. r.) rendelkezéseiről, a végelszámoló beszámoló készítési kötelezettségével kapcsolatos feladatait e jogszabály írja elő. A Korm. r. rendelkezik arról, hogy a végelszámolás megindulása esetén a törvényes képviselőnek miként, milyen határidővel kell tevékenység záró beszámolót készítenie. Idézte e rendelet 3. § (1)-(2) bekezdésében, valamint a 4. §-ában írtakat, ezek alapján úgy vélte alapvetés, hogy a jogszabályi rendelkezések értelmében a végelszámolónak a társaság vezető tisztségviselője által elkészített, tevékenységet lezáró beszámoló mérlege (az azt alátámasztó leltár) alapján joga és egyben kötelessége a végelszámolási nyitómérleget elkészíteni. Tény, hogy a tevékenységet lezáró beszámoló nem lett elkészítve a gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője részéről, azaz a végelszámoló önhibáján kívül került olyan helyzetbe, hogy nem tudott végelszámolási nyitómérleget készíteni. Utalt rá, hogy a végelszámoló maga is jelezte a felszámolási kérelmekkel összefüggésben, hogy azok indokoltak és megalapozottak, három alkalommal is kérte a felszámolási eljárás megindítását. Úgy járt el tehát, ahogyan az tőle az adott helyzetben általában elvárható. Károkozó magatartása ezért értelmezhetetlen, így a törvényi vélelem megdöntésének a kérdése is tisztázatlan maradt.

V. rendű alperes fellebbezésében ugyancsak az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását és perköltségben marasztalását kérte.

Hangoztatta, hogy V. rendű alperes végelszámolóként mindazokat az intézkedéseket megtette, amelyeket a Ctv. kötelezettségévé tett, és amelyeket a fennálló objektív feltételek lehetővé tettek számára. Idézte a Ctv. 103. § (1), 107. § (1), 108. § (1) bekezdésében foglaltakat, felhívva a figyelmet arra, az elsőfokú ítélet 7. oldal első bekezdése rögzíti, hogy III. rendű alperes nem teljesítette a Ctv. 98. § (3) bekezdésében foglaltakat, azaz a számviteli törvény alapján a cég tevékenységét lezáró beszámoló készítését, iratok átadását a folyamatban lévő ügyekről a végelszámoló tájékoztatását. Utalt a Ctv. 98. § (3) bekezdésében foglaltakra, melyek rögzítik azokat a feladatokat, amelyek teljesítése a II. rendű alperesnek lett volna kötelezettsége. Hangoztatta, e körülmények ismeretében a törvényszék indokolás nélkül hagyta figyelmen kívül V. rendű alperesnek valamennyi hivatkozását, amely arra irányult, hogy rámutasson, miszerint önhibáján kívül nem is volt abban a helyzetben, hogy a fentebb idézett kötelezettségeit határidőben teljesítse. V. rendű alperesnek, annak ellenére, hogy III. rendű alperestől nem kapta meg a szükséges dokumentációt, 2011. július 22-től augusztus 25-ig terjedő időszakban kellett volna a Kft. vagyoni helyzetét felmérnie. A Ctv. 107. § (1) bekezdésében foglalt, korrigált végelszámolási nyitómérleg készítésére a végelszámolónak 75 nap áll rendelkezésére. E kötelezettségének IV. és V. rendű alperesnek a hitelezők igénybejelentésére nyitva álló határidő elteltét követően, a hitelezői követelések jegyzékéből kiindulva kellett volna eleget tennie. Az adós társaság cégkivonata szerint a hitelezői igények bejelentésének határideje 2011. szeptember 6. napja volt. Ettől a naptól számított 75 napon belül kellett volna alpereseknek elkészíteni a korrigált végelszámolási nyitómérleget. Ez a nap 2011. november 20. napja volt. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta V. rendű alperesnek azt a hivatkozását, hogy a mérleg elkészítéséhez szükségesek az azt alátámasztó leltárak (Sztv. 69. §). Ezek nélkül, bizonylatok hiányában nem lehet a számviteli törvényben előírtak szerint mérleget készíteni. Magyarázata szerint a Ctv. 108. § (1) bekezdésében foglalt, felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem benyújtására vonatkozó kötelezettségének egyrészt azért nem tehetek eleget a IV., és az V. rendű alperesek, mert mind a július 22-i, mind a november 20-i határidő eltelt anélkül, hogy a III. rendű alperestől megkapták volna a társaság tevékenységet lezáró beszámolóját, továbbá egyéb iratokat. Valamint időközben a Kft. felszámolását elrendelő végzés 2011. november 2. napján jogerőre emelkedett. Így a Ctv. 108. § (1) bekezdés szerinti felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem benyújtása okafogyottá vált. Hivatkozott arra is, hogy a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem benyújtásához olyan dokumentumok, információk is szükségesek, amelyek valószínűsítik a cég fizetéseképtelen helyzetét, és ezeket a körülményeket igazoló dokumentumokat, bizonylatokat a kérelemhez mellékelni kell. Mindaddig tehát, amíg a végelszámoló az adós társaság vagyoni helyzetéről nem rendelkezett pontos információkkal, nem ismerte a szállítói követeléseket, az azok alapjául szolgáló szerződéseket, számviteli bizonylatokat, kintlévőségeket, addig objektíve nem volt abban a helyzetben, hogy ilyen kérelmet előterjesszen. Mindazonáltal V. rendű alperes 2011. augusztus 10-én kelt, a Fővárosi Bíróság Gazdasági Kollégiuma 26.Fpk.01-11-007561/3. számú végzésére válaszolva csatlakozott a S H Kereskedelmi Zrt. felszámolási kérelméhez. Utalt rá, hogy V. rendű alperest a számviteli feladatok körében a Korm. r. 4. §-ában foglaltak szerinti kötelezettségek terhelték. V. rendű alperes kötelezettségéül a felhívott jogszabályi rendelkezések azt szabták, hogy a végelszámolásra kerülő gazdálkodó vezető tisztségviselője által a végelszámolás kezdő időpontját megelőző nappal - mint mérleg fordulónappal - a gazdálkodó tevékenységét lezáró beszámoló mérlege alapján készítse el a végelszámolási nyitómérleget (nyitóleltárt). A gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselőjének, III. rendű alperesnek a Korm. r. 3. § (2) bekezdése szerinti tevékenységet lezáró beszámolót a végelszámolás kezdő időpontjától, azaz 2011. június 7. napjától számított 45 napon belül kellett volna elkészítenie. Ha V. rendű alperes 45 napon belül meg is kapta volna a tevékenységet lezáró beszámolót, úgy legkorábban 2011. július 22-én lett volna abban a helyzetben, hogy megismerje a

Kft. tevékenységet lezáró beszámolóját, amelynek alapján elkészíthette volna a végelszámolási nyitómérleget. Idézte a Korm. r. 4. § (8) bekezdésében foglaltakat, mely szerint a végelszámolónak a korrigált végelszámolási nyitómérleget a végelszámolási nyitómérleg elkészítését követően - a hitelezők igénybejelentésére nyitva álló határidő figyelembevételével - legfeljebb 75 napon belül kell elkészítenie és azt a társaság legfőbb szerve elé terjesztenie. Ez a 75 nap - abban ez esetben, ha a végelszámoló a tevékenységet lezáró mérleget 2011. július 22-én megkapja és rögtön a következő napon elkészíti a végelszámolási nyitómérleget -, 2011. november 20. napján telt volna le. Semmi sem kötelezi a végelszámolót arra, hogy a tevékenységet lezáró mérleg kézhezvételét követő másnap elkészítse a végelszámolási nyitómérleget. Ugyanakkor a per adatai alapján megállapítható, hogy a korábbi ügyvezetők nem készítettek tevékenységet lezáró mérleget, továbbá 2011. augusztus 26. napján a NAV Észak-budapesti Adóigazgatósága vizsgálatot indított az adós „v.a.” társaságnál, a vizsgálat időtartama alatt a vizsgált társaság meglévő iratanyagát az adóhatóság revizorai részére kellett V. rendű alperesnek biztosítani. A vizsgálat idején, 2011. szeptember 16-án kelt levelében az adóhatóság arról tájékoztatta a végelszámolót, hogy a vizsgálatban kapcsolatban a tényállás tisztázása érdekében külföldi adóhatóság megkeresése vált szükségessé. A vizsgálat idejét az eljáró adóhatóság 2011. november 19-i kezdettel 90 nappal meghosszabbította. A vizsgálat még tartott, amikor az adós felszámolása tárgyában határozó bíróság döntött a felszámolási eljárás megindításáról. Mivel az adóhatóság vizsgálatának befejezésére már a felszámolási eljárás időtartama alatt került sor, a vizsgálatra leadott iratokat a felszámolónak adta át az adóhatóság. V. rendű alperes álláspontja szerint ezek a részletezett körülmények is azt igazolják, V. rendű alperes nem volt abban a helyzetben, hogy teljesítse a jogszabályban foglalt kötelezettségeit. A majdnem fél évig tartó adóvizsgálat következtében az V. rendű alperes nem volt birtokában annak a kevés iratanyagának sem, amelyet a rendelkezésére álló igen rövid idő alatt sikerült megszereznie. Az elsőfokú bíróság álláspontja az volt, hogy a végelszámolónak másolatot kellett volna készítenie, ez azonban V. rendű alperes álláspontja szerint nem elfogadható, mert semmi sem tette indokolttá a revízió előtt az iratok lemásolását. Sérelmezte továbbá az általa felajánlott bizonyítási indítványok elsőfokú bíróság részéről történő figyelmen kívül hagyását is. Hangoztatta, a 2012. június 14-én kelt levelet annak igazolásul csatolta be, hogy tájékoztatta a felszámolóbiztost, és ha késve is, de elkészítette a végelszámolási zárómérleget. A 2018. január 5-én írt beadványában becsatolta az átadott iratokról készült iratjegyzéket, mely tartalmazza azokat az iratokat, amelyek a végelszámolás ideje alatt folyamatosan V. rendű alperes neve végelszámoló birtokába kerültek, és amelyeket a felszámolónak átadott. E bizonyítékokat, úgy vélte indokolatlanul hagyta figyelmen kívül az elsőfokú bíróság. Kifejtette, sérelmes számára a per felfüggesztésére irányuló kérelmének az elutasítása is az I. rendű alperes ellen folyó büntetőeljárásra figyelemmel. Ha valóban történtek bűncselekmények még a IV., V. és VI. rendű alperesek jogviszonyának keletkezését megelőzően, akkor ezeknek a cselekményeknek a minősítése befolyásolhatja valamennyi alperes tevékenységének a megítélését.

Felhívta a figyelmet arra is, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta azt a védekezését, amely az oksági kapcsolat hiányára utalt az állítólagos végelszámolói mulasztás és az adósi vagyonszerzés között. A felperes a Cstv. 33/A. §-ára alapította a követelését, és ugyanezen törvényhelyre hivatkozással hozta meg az elsőfokú bíróság is az ítéletét. Ugyanakkor a perben nem merült fel adat arra, hogy V. rendű alperesnek a 2011. június 7. és 2011. november 2. közötti időszakban végzett tevékenysége, illetve esetleges mulasztása, valamint az adós vagyonszerzése között bármilyen okozati összefüggés lenne. Ezért úgy vélte, a felelőssége a Cstv. 33/A. §-a alapján nem állapítható meg, így vagyoni biztosíték adására sem kötelezhető.

A felperes a IV. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra tett észrevételében azt hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti megállapítási keresetet bármelyik hitelező vagy az adós nevében a felszámoló is megindíthatja, alapvetően téves tehát IV. rendű alperes álláspontja arról,

hogy a megállapítási perben valamennyi hitelezőnek perben kellene állnia, a vagyoni biztosíték pedig a hitelezők követeléseinek kielégítését szolgálja, és majd a marasztalási perben követelhetik a hitelezők a részükre járó összegeket, az alperesek marasztalását. Jelenleg még nincs marasztalási kérelem, ezért az elsőfokú bíróság nem rendelkezhetett az alperesek marasztalásáról.

A IV. rendű alperesi vélekedéssel ellentétben IV. rendű alperesnek számot kellett volna adnia a 2010. évi beszámoló szerinti 908.145.000 forint összegű adósi vagyonról, illetve a 16.976.000 forint készpénzről. Az alperesek mint vezető tisztségviselők tudomásul vették a vagyon eltűnését. Továbbá a 16.976.000 forint összegű készpénz nem lett volna elegendő a beszámoló szerinti 896.200.000 forint rövid lejáratú kötelezettség teljesítésére. Tagadta, hogy jogvesztés folytán elenyészett követelése lenne. Utalt a Cstv. 3. § c) pontjára, a 37. § (2) bekezdésében foglaltakra, hangsúlyozva, hogy jelenleg még nincs peresített vagyoni követelése, pénzkövetelése a felperesnek a IV. rendű alperessel szemben. Mivel nincs bírósági marasztalás, ezért az elsőfokú bíróságnak nem kellett vizsgálnia a marasztalási követelés érvényesíthetőségével kapcsolatos kérdéskört. IV. rendű alperes a fellebbezésében is tényként rögzítette, hogy az adós gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője volt, V. rendű alperes pedig a végelszámoló képviselőjében személyesen járt el. Nyilatkozata szerint a végelszámolóról szóló döntésben ténylegesen meghatározóan részt vett. Idézte a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írtakat, mindezt annak igazolásául, hogy V. rendű alperes is a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősült. Felhívta a figyelmet arra, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének rendelkezése teszi lehetővé az alperesek egyetemleges felelősségének megállapítását és a vagyoni biztosíték nyújtására való egyetemleges kötelezésüket. Hangsúlyozta, hogy IV. és V. rendű alperesek egyetlen intézkedést sem tettek a hitelezői veszteségek elkerülése érdekében, ezért a felelősség alól sem mentesülhetnek.

Utalt arra is, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján indított per tárgya a vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása, ezért a peres eljárás illetékét a meg nem határozható pertárgy értékű eljárásokra vonatkozó illetékszabályokat figyelembe véve kell leróni. A felperes ennek megfelelően járt el, az eljáró bíróságok is erre tekintettel határozták meg a perköltségnek az illetékekre vonatkozó részeit. IV. rendű alperes sem említett kötelező jogi képvisellel összefüggő elsőfokú bírósági szabályszegést.

IV. rendű alperes a felperes fellebbezésére tett észrevételében a fellebbezésben foglaltak megalapozatlanságát hangsúlyozva kifejtette, felperesnek a IV. rendű alperes felszámolási eljárásában be kellett volna, hogy jelentse a peres eljárás alapjául fekvő igényét, és meg kellett volna fizetnie annak nyilvántartásba vételéhez szükséges mértékű nyilvántartásba vételi díjat is. IV. rendű alperes felszámolójának pedig a Kúria irányadó ítélkezési gyakorlatára figyelemmel vitatottként kellett volna nyilvántartásba vennie a törvényi feltételek teljesítése esetén a felperes peresített követelését. Felperes azonban a IV. rendű alperes felszámolási eljárásában nem jelentette be hitelezői igényét a jogvesztő határidőn belül, így az a Cstv. 37. § (3) bekezdésének rendelkezései alapján jogvesztés folytán elenyészett, annak érvényesíthetősége megszűnt.

Utalt a Cstv. 33/A. §-ában foglalt rendelkezéseket vizsgáló joggyakorlat-elemző csoport munkája nyomán elfogadott kollégiumi véleményre, melyből hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti per esetében a vezető tisztségviselő kifejezetten csak a Gt.-ben meghatározott vezető tisztségviselő, és nem tartozik e körbe a végelszámoló, ezzel szemben a Ctv. 118/B. §-a alapján indítható perben vezető tisztségviselőnek minősül e § alkalmazásában a cég által megválasztott végelszámoló is. A Ctv. 99. § (5) bekezdésének lex speciális szabálya folytán a végelszámolóra a Cstv. vezető tisztségviselők felelősségére vonatkozó szabályai nem vonatkoznak, bár a végelszámoló végelszámolás alatt álló jogalany vezető tisztségviselője. Azok a személyek,

akik nem minősülnek vezető tisztségviselőknek, árnyékvezető tisztségviselők lehetnek, amennyiben a jogi személy döntéseinek meghozatalára bizonyíthatóan meghatározó befolyást gyakoroltak. Amennyiben a vezető tisztségviselői tisztséget jogi személy látta el, a jogi személy minősül vezető tisztségviselőnek és nem az a természetes személy, aki ténylegesen a jogi személy nevében a funkciót gyakorolta. IV. rendű alperes vonatkozásában tehát felperesnek eleve nem is volt keresetösségi joga, hiszen a Ctv. szerinti speciális peres eljárást kellett volna megindítania a végelszámolóval szemben, illetve a végelszámoló képviselőjében eljáró természetes személy V. rendű alperessel szemben is.

Az V. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra tett észrevételében az V. rendű alperes fellebbezéséhez csatlakozva felhívta a figyelmet arra, hogy a Kft. végelszámolása során a végelszámoló éppen a végelszámolást megelőzően bejegyzett képviselők mulasztása és jogszabálysértő eljárása folytán nem volt abban a helyzetben, hogy a Kft. felszámolási tevékenység záró mérlegét el tudja készíteni. Mindemellett úgy járt el, ahogyan az az adott helyzetben elvárható, két ízben is kezdeményezte a Kft. felszámolását a Fővárosi Törvényszéknél. Mindezt az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon hagyta figyelmen kívül.

V. rendű alperes a felperes fellebbezésére tett észrevételében a felperesi fellebbezés alaptalanságára utalva kifejtette, hogy a bejelentett hitelezői igények összege 67.493.656 forint volt, továbbá az eljárás korábbi szakaszában már felmerült adat arra nézve, hogy a 2010. évi december hó 31. napjára mint fordulónapra elkészített mérleg adatai megkérdőjelezhetők. Jelenleg is tart a büntetőeljárás I. rendű alperes ellen csalás büntette miatt. Továbbra is úgy véli, hogy az I. rendű alperes ellen folyó büntetőeljárás kimenetele befolyásolja az alperesek felelősségének megállapíthatóságát. A vagyoni biztosíték adására kötelezés iránti kérelmet érintően utalt rá, hogy a második megismételt eljárásban az alperesek érdemi ellenkérelmének előterjesztését követő 30 napon túl változtatta meg a felperes ez irányú kereseti kérelmét, ami ellentétes a Pp. 146/A. § (1) bekezdésével.

A V. rendű alperes a IV. rendű alperes fellebbezésére tett észrevételében - az abban foglaltakkal egyetértve - azt hangsúlyozta, hogy IV. rendű alperes nem volt abban a helyzetben, hogy a rajta a felperes által számonkért, és az elsőfokú bíróság által megállapított kötelezettségeknek eleget tudjon tenni. IV. rendű alperesnek nem volt feladata a nyitó mérleg elkészítése, a Korm. r. 4. §-ában foglalt kötelezettségek terhelték. Amennyiben felperes követelésének V. rendű alperes eleget tett volna, úgy hamis, valótlan adattartalmú mérleg készítése bűncselekmény megvalósítását jelentette volna. V. rendű alperes minden olyan intézkedést megtett, amelyet a végelszámolásért felelős gazdasági társaság ügyvezetőjeként az adott körülmények között megtehetett. Mindezt az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta és nem vizsgálta, ezáltal a tényállásnak jelentős elemei maradtak tisztázatlanok.

A felperes fellebbezése túlnyomórészt nem alapos, a IV. és V. rendű alperes fellebbezése megalapozott.

A felperes keresetében a felelősség megállapításának alapjául szolgáló, az adósi vagyoncsökkenésének mértékét - keresetét pontosítva -, a 2017. október 9-i előkészítő iratában, a 2010. évi közzétett beszámoló adataiban foglaltak szerint 908.145.000 forint összegben jelölte meg. Vagyoni biztosíték nyújtását is kérte, ennek mértékét a ki nem elégített hitelezői igények összegével egyezően 67.839.252 forintban határozta meg.

A vagyonsökkenés egyik formája a hitelezői követelések kielégítésének meghiúsulása. Ez esetben

is vizsgálendő azonban a hitelezői igények kielégítésére fordítható vagyon mértéke, és a vezető tisztségviselő felróható magatartása következtében előállt vagyonsökkenés.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vagyonsökkenés mértékét helyesen a ki nem elégített hitelezői igények összegével egyezően állapította meg. A rendelkezésre álló peradatok szerint ugyanis az I. rendű alperes a mérlegadatokat nem ismerte, a 2010. évi beszámoló iratanyagát annak dokumentációit nem bocsátotta II. rendű alperes rendelkezésére. III. rendű alperes pedig röviddel az ügyvezetői tisztségének elvállalását követően feljegyzést készített arról, hogy a mérlegben szereplő vevő követelésekről kiállított 200.000.000 forint értékű számlák nem valósak, ennek ellenére faktorálásra kerültek. Ezért 2011. május 26-án feljelentést tett a 2010. évi beszámolóban szereplő tételek valótlan tartalmú alapbizonylatokon alapuló volta miatt. Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I. és III. rendű alperes hitelezői érdekek elsődlegessége szerinti eljárása nem követhető nyomon, de nem merült fel peradat arra nézve sem, hogy ezeknek az intézkedéseknek az elmaradása, elmulasztása vezetett volna a 2010. évi mérlegadatokat szerinti 908.145.000 forint mértékű vagyon eltűnéséhez. Ezért a felperes módosított keresetében állított, a fellebbezésében sérelmezett összegű vagyonsökkenés miatti felelősség megállapításához szükséges okozati összefüggés hiányában a felperesnek azt a fellebbezési kérelmét, amely a vagyonsökkenés összegének a felemelését jelentette volna, az ítélet tábla nem találta alaposnak.

A IV. rendű alperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel az ítélet tábla leszögezi, hogy alaptalanul róta fel IV. rendű alperes az elsőfokú ítélet hiányosságaként, hogy az elsőfokú bíróság nem rendelkezett a vagyoni létbe helyezett összeg felosztásáról, továbbá, hogy felperes csupán a saját nyilvántartásba vett követelését jogosult érvényesíteni. A Cstv. 33/A. §-ban szabályozott megállapítási kereset megindítására bármelyik hitelező és az adós nevében a felszámoló jogosult. Az igény érvényesítéséhez valamennyi hitelező perbenállása szükségtelen. A hitelezők a marasztalási perben kérhetik a nyilvántartásba vett, a felszámolási eljárásban ki nem elégített követelésük szerinti összeg megtérítését.

IV. rendű alperes - a fent kifejtettekre figyelemmel - alap nélkül érvel a fellebbezésében azzal, hogy mivel felperes elmulasztotta az ellene folyó felszámolási eljárásban az igénye bejelentését, ezért az jogvesztés folytán elenyészett. A jelen per felelősség megállapítása iránt folyik, a felperes nem pénzkövetelés iránti igényt érvényesít, amelyre a Cstv. 38. § (2) bekezdése irányadó lenne.

Az elsőfokú eljárásban beszerzett szakértői véleményben foglaltak szerint az adós fizetése képtelenséggel fenyegető helyzete 2011. január 19-i időponttal vált felismerhetővé. Ettől az időponttól kezdődően a gazdálkodó szervezet vezetőinek az ilyen személytől elvárható gondosság mellett látniuk kellett, hogy a gazdálkodó szervezet nem lesz képes esedékességgel kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket. Az adós végelszámolásának elhatározásáig, 2011. június 7. napjáig az adósnak 3 vezető tisztségviselője volt. I. rendű alperes 2009. szeptember 28-tól 2011. április 19. napjáig, III. rendű alperes pedig 2011. április 19-től 2011. június 7. napjáig bezárolag volt az adós társaság önálló képviselőre jogosult vezető tisztségviselője. (II. rendű alperessel szemben az eljárás megszűnt). Az adós ellen a felperes mint hitelező 2010. december 17. napján terjesztett elő felszámolási kérelmet, melynek eredményeként az adós 2011. november 11-i kezdő időponttól került felszámolás hatálya alá. I. rendű alperes személyes előadásából megállapíthatóan a 2010. évi mérlegadatokat ismeretének hiányában nem volt képes felismerni a társaság pénzeszközeinek a hitelezői igények kielégítésére való alkalmasságát, míg a III. rendű alperes 2011. május 11-én készült feljegyzéséből megállapíthatóan az adós nyilvántartása követhetetlen, használhatatlan, raktárkészlet nyilvántartás nem készült, az éves beszámoló az adós valós gazdálkodását nem tükrözi. Az adóssal szemben 2011. április 21. napján és 2011. május 30. napján elrendelt végrehajtási eljárások kerültek bejegyzésre.

Ilyen adatok alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése - a IV. és V. rendű alperesi állításokkal szemben - az elsőfokú eljárásban beszerzett igazságügyi könyvszakértő véleményében foglaltak szerint megállapított időponttól már nem lehetett kétséges.

A vélelem fennáll akkor is, ha a vezető tisztségviselő a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában felsorolt kötelezettségeit csak részben, illetve késedelmesen teljesíti. A vélelem azonban csak a vezető tisztségviselők hitelezői érdekekkel ellentétes magatartására és az annak következtében előállt vagyonsökkenésre terjed ki. A vezető tisztségviselő azonban ez esetben is bizonyíthatja, hogy a terhére értékelt vagyonsökkenés nem az ő felróható, hitelezői érdekeket nélkülöző magatartásának a következménye. A kimentési okok mindig az adott ügy összes körülményeinek függvényében értékelhetők.

Helytállóan idézte az elsőfokú bíróság a Ctv. végelszámolói kötelezettségekként megfogalmazott rendelkezéseit, a Ctv. 103. § (1), 107. § (1), valamint 108. § (1) bekezdésében foglaltakat. Tényként helyesen rögzítette azt is, hogy III. rendű alperes nem teljesítette a Ctv. 98. § (3) bekezdésében foglaltakat, azaz a számviteli törvény alapján a cég tevékenységét lezáró beszámoló készítését, iratok átadását, a folyamatban lévő ügyekről a végelszámoló tájékoztatását. Egyetértett azonban az ítéletábrla a IV. és V. rendű alperesek fellebbezésében foglaltakkal annyiban, hogy IV. rendű alperes a felhívott §-okban foglalt kötelezettségei teljesítésében akadályoztatva volt. A végelszámolónak a nyitómérleg elkészítésére 75 nap áll rendelkezésére. E kötelezettségének a hitelezők igénybejelentésére nyitva álló határidő elteltét követően a hitelezői követelések jegyzékéből kiindulva kellett volna eleget tennie. A hitelezői igények bejelentésének határideje 2011. szeptember 6-a volt, az ettől számított 75 napon belül kellett elkészítenie a korrigált végelszámolási nyitómérleget, azaz 2011. november 20-ig. Ehhez képest a III. rendű alperes számára a tevékenységet lezáró beszámoló készítésére nyitva álló 45 napos határidő 2011. július 22-én telt le, III. rendű alperes ez időpontig, de ezt követően sem készítette el a társaság tevékenységet lezáró beszámolóját. Mindeközben, 2011. november 11-i kezdő időponttal az adós felszámolásának elrendelésére is sor került. Megállapítható volt az is, hogy a végelszámoló képviselőjében eljáró V. rendű alperes a 2011. augusztus 10-én kelt, a Fővárosi Törvényszék végzésére tett nyilatkozatában az adós társaság felszámolásának elrendelését maga is kérte. Tényként volt rögzíthető továbbá, hogy IV. rendű alperes végelszámolói tevékenysége alatt az adós társaság gazdasági tevékenységet nem végzett, és adósi vagyon átadása hiányában az adós vagyonát sem kezelte. Mindemellett kiemelendő az elsőfokú eljárásban beszerzett szakértő igazságügyi könyvszakértő szakvéleményében tett az a megállapítás - mellyel az ítéletábrla is maradéktalanul egyetértett -, hogy V. rendű alperesnek már a jogviszonyának kezdetén, 2011. június 7-én a könyvviteli nyilvántartások hiányában is, a folyamatban lévő végrehajtási eljárások alapján már tisztában kellett lennie az adós fizetéseképtelenségének helyzetével, annak ellenére, hogy erről a korábbi ügyvezetők nem tájékoztatták. Az a mulasztása azonban, hogy a tevékenységének megkezdésekor mindezek ellenére nem intézkedett a felszámolási kérelem előterjesztéséről, adósi vagyonsökkenéssel okozati összefüggésbe nem hozható. Így - az ítéletábrla álláspontja szerint - a végelszámolói tevékenysége adósi vagyon csökkenését nem eredményezhette.

Nem értett egyet az ítéletábrla az elsőfokú bíróság V. rendű alperes árnyékvezetői felelősségének megállapíthatósága kérdésében elfoglalt jogi álláspontjával sem. A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Felperes keresetében állította az V. rendű alperes árnyékvezetői minőségét, felperesre hárult tehát V. rendű alperes árnyékvezetői minőségének bizonyítása, azaz, hogy V. rendű alperes a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Az ítéletábrla álláspontja

szerint ez a perben nem nyert bizonyítást. Az elsőfokú bíróság V. rendű alperes árnyékvezetői minőségét meghatározó tényként rögzítette, hogy az adós gazdasági társaságban az A E Technikai Kereskedelmi és Szolgáltató Társaság 2011. július 7. napján üzletrészt szerzett, továbbá, hogy az A E Technikai Szolgáltató Kft. ügyvezetője az V. rendű alperes fia. Az A E Technikai Szolgáltató Kft. pedig a Kft. kisebbségi tulajdonosa. Az elsőfokú bíróság által kifejtettek szerint V. rendű alperes a perben nem álló V. rendű alperes neve közeli hozzátartozójának az A E Technikai Szolgáltató Kft.-ben fennálló tagsági jogviszonyán keresztül közvetett befolyással bírt az adós gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára. A Cstv. az árnyékvezetőre ír elő felelősségszabályozást, melynek célja azoknak a személyeknek a felelősségi körbe vonása, akik ténylegesen nem ügyvezetők, de tevékenységük a vagyонvesztés előidézésében megállapítható. Önmagában az elsőfokú bíróság által levezetett közeli hozzátartozói kapcsolat nem elegendő az árnyékvezetői minőség megállapításához még az esetben sem, ha V. rendű alperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozata szerint az adós társaság végelszámolását elhatározó taggyűlésen való részvétele - döntéshozatalban való közreműködése - V. rendű alperes által is elismert. Az ítéletábra hangsúlyozza, hogy az árnyékvezetői minőség fennállásának megállapíthatóságához nem elegendő egy döntéshozatalban való részvétellel megvalósuló cselekmény. A Cstv. szerinti fogalom meghatározás olyan folyamatos és közvetlen befolyás jelenlétét, gyakorlását jelenti, amellyel az árnyékvezető közreműködik a vagyон nem hitelezői érdekek szerinti kezelésében. Felelőtlen gazdálkodásban való folyamatos közreműködést feltételez, amely szerepet játszik a vagyонcsökkenésben, illetve a hitelezői igények kielégítésének meghiúsításában. A perbeli esetben ez a rendelkezésre álló peradatokból nem volt következtethető.

A kifejtettekre figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét - annak nem fellebbezett részét nem érintve - fellebbezett rendelkezéseit részben, a Pp. 253. § (2) bekezdésében foglaltak alapján akként változtatta meg, hogy IV. és V. rendű alperes felelősségének a megállapítását, és a vagyoni biztosíték nyújtására, valamint az elsőfokú perköltség megfizetésére kötelezését mellőzte.

Mivel a felperes fellebbezésében foglaltakat az I. és III. rendű alperesek vagyoni biztosíték nyújtására kötelezésének egyetemlegessége tekintetében helytállónak találta, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének erre vonatkozó rendelkezését ekként, a fellebbezési kérelemben foglaltak szerint változtatta meg.

A felperes fellebbezése túlnyomórészt nem vezetett eredményre, a IV. és V. rendű alperes fellebbezése alapos volt. Ennek figyelembevételével kötelezte az ítéletábra a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján felperest az állam javára az alperesek illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt másodfokú eljárási illeték megfizetésére, valamint a IV. és V. rendű alperesek első- és másodfokú eljárással felmerült jogi képviselési költségének a megfizetésére, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésben foglaltak alapján. Az ügyvédi munkadíjak megállapításánál az ítéletábra figyelembe vette a per tárgyát, értékelte a kifejtett jogi képviselési tevékenységet.

, 2019. április 24.

Dr. Hunyady Mariann s.k.
a tanács elnöke

Dr. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

Dr. Horváth Andrea s.k.
bíró

